

Miljødirektoratet, Fylkesmennene

Deres ref

Vår ref
14/3524-

Dato
15.06.2015

Retningslinjer for vurdering av klagesaker knyttet til verneområder underlagt lokal forvaltning

Vi viser til departementets brev 2. mars 2015 vedrørende behandling av byggesaker i verneområder etter dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48.

Departementet vil i dette brevet gi noen generelle føringer for behandling av klagesaker, samt si noe om fylkesmennenes vurdering av hvorvidt saker skal påklages i medhold av naturmangfoldloven § 62 tredje ledd annet punktum.

Det har i etterkant av departementets brev 2. mars 2015, blitt stilt spørsmål om anvendelse av retningslinjene for andre sakstyper. Vurdering av presedens kommer ofte opp i andre sakstyper enn byggesaker etter naturmangfoldloven § 48. Dette kan gjelde byggesaker som vurderes etter tillatelsesbestemmelsene i den enkelte verneforskrift, samt ved andre typer saker enn byggesaker, som eksempelvis saker om andre tekniske anlegg, motorisert ferdsel eller arrangementer.

Departementet vil derfor presisere at brev 2. mars 2015 kan legges til grunn også ved behandling av byggesaker etter tillatelsesbestemmelsene i verneforskrifter og ved behandling av andre saker enn byggesaker, så langt det passer.

Departementet vil særlig fremheve at når det vurderes å avslå søknader med henvisning til vektlegging av presedenshensyn, så skal presedensvurderingen være mest mulig konkret jf. de ulike momentene som er nevnt i brevet 2. mars 2015. Presedensvurderingen bør være knyttet til det aktuelle verneområde med eventuelle omkringliggende verneområder. Departementet vil også særlig vise til føringene i brevet 2. mars 2015 om at det i utgangspunktet skal legges mindre vekt på presedenshensyn i landskapsvernområder enn i nasjonalparker og naturreservater. Dette fordi det i landskapsvernområder generelt kan tillates flere tiltak enn i de øvrige vernekategoriene, slik at terskelen for å si nei begrunnet i presedenshensyn skal ligge høyere. Departementet vil også fremheve at det skal legges mindre vekt på presedenshensyn ved vurdering av tilbygg enn ved nybygg, ettersom landskapspåvirkningen av tilbygg gjennomgående er mer beskjeden enn ved nybygg.

Departementet understreker også at klagemyndigheten i alle saker skal være tilbakeholden med å overprøve nasjonalpark- eller verneområdestyrets skjønnsutøvelse (s. 5 siste avsnitt i brevet):

"I en bred skjønnsmessig vurdering bør klagemyndigheten legge vekt på nasjonalpark- eller verneområdestyrets syn. Hvis vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt og styret har foretatt en begrunnet avveining basert på lokalt skjønn og lokalkunnskap, bør klagemyndigheten vise tilbakeholdenhet med å overprøve dette skjønnnet."

Departementet ber om at disse føringene også legges til grunn av Fylkesmannen ved vurdering av om vedtak fra nasjonalpark- og verneområdestyrer bør påklages etter naturmangfoldloven § 62 tredje ledd annet punktum.

Med hilsen

Lene Lyngby (e.f.)
ekspedisjonssjef

Øivind Dannevig
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Kopi: Nasjonalpark- og verneområdestyrene